CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
Broj: 03-035/24-487/27
Podgorica, 24. decembar 2024. godine

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PREPORUKA

datih u Izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti poslovanja Investiciono razvojnog Fonda Crne Gore AD za 2022. godinu

Podgorica, decembar 2024. godine

Na bazi Izvještaja o realizaciji preporuka subjekata revizije Investiciono razvojnog Fonda Crne Gore a u skladu sa članom 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu preporuka DRI, nadležni Kolegijum DRI u sastavu: **dr Milan Dabović,** član Senata DRI (rukovodilac Kolegijuma) i **Zoran Jelić,** član Senata DRI (član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 24. decembra 2024. godine usvojio je

IZVJEŠTAJ DRI O REALIZACIJI PREPORUKA

datih u Izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti poslovanja Investiciono razvojnog Fonda Crne Gore AD za 2022. godinu

Odgovornost subjekta revizije

Subjekt revizije je odgovoran za realizaciju i blagovremenu dostavu izvještaja o realizaciji preporuka.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Državna revizorska institucija je odgovorna za praćenje i izvještavanje o stepenu realizacije izdatih preporuka.

Investiciono razvojni Fond Crne Gore AD je dostavio u predviđenom roku Obrazac 2-Izvještaj o realizaciji preporuka dana 19. novembra 2024. godine.

Nadležni Kolegijum DRI je, na osnovu dostavljenog Izvještaja i dokumentacije Investiciono razvojnog Fonda Crne Gore AD i ocjene državnih revizora, zaključio da su 3 (tri) preostale preporuke realizovane pa ne treba dalje pratiti realizaciju preporuka.

Generalni zaključak Kolegijuma DRI

Nadležni Kolegijum DRI zaključio je da je Investiciono razvojni Fond Crne Gore AD u izvještajnom periodu od objavljivanja Izvještaja DRI (20. februara 2024. godine) zaključno sa 24. decembrom 2024. godine ralizovao sve preporuke.

U prilogu Izvještaja dat je Obrazac 5 za praćenje realizacije preporuka Investiciono razvojni Fonda Crne Gore i objedinjeni Izvještaj.

rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Milan Dabović, član Senata DRI

Obrazac 5 – Izvještaj DRI o realizaciji preporuka

Obrazac 5 - Izvještaj DRI o realizaciji preporuka			
Subjekat revizije	INVESTICIONO RAZVOJNI FOND CRNE GORE AD	**Zakonski predstavnik subjekta revizije**	NIKOLA TRIPKOVIĆ – IZVRŠNI DIREKTOR
Vrsta revizije	FINANSIJSKA REVIZIJA I REVIZIJA PRAVILNOSTI	**Odgovorna osoba:** (ime i prezime, telefon, e-adresa)	JELENA STRUGAR - RUKOVODITELJKA SLUŽBE ZA FINANSIJE i RAČUNOVODSTVO, email: : jelena.strugar@irfcg.me te. 020-416-615
Obuhvaćen period revizijom	2022. GODINA		
DRI broj (konačnog) izvještaja o reviziji **:**	03-035/24-487/4	Zavodni broj Akcionog plana za realizaciju preporuka iz izvještaja o realizaciji	05-04100-2051-24/1
Datum usvajanja (konačnog) izvještaja o reviziji **:**	16.FEBRUAR 2024. GODINE	**Mjesto**	PODGORICA
Rok za dostavu Akcionog plana za realizaciju preporuka	18. MART 2024. GODINE	**Datum dostave Akcionog plana za realizaciju preporuka:**	12.mart 2024. godine
Rrok za dostavu dopunjenog Akcionog plana za realizaciju preporuka		**Datum dostave dopunjenog Akcionog plana za realizaciju preporuka:3**	
Krajnji rok za dostavu izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji (čl. 15. Zakona o DRI)	02. SEPTEMBAR 2024. GODINE	**Zavodni broj Izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji:**	05-04100-7328-24/1
		Datum dostave Izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji:	22. avgust 2024.godine
Nadležni sektor	SEKTOR III	**Zavodni broj izvještaja o realizaciji preporuka**	
Odjeljenje			
Revizorski tim	VESELIN UROŠEVIĆ,NAČELNIK U SEKTORU III, VESELIN MILOVIĆ, RUKOVODILAC ODJELJENJA, LJILJANA CRNČEVIĆ, DRŽAVNA REVIZORKA, SINIŠA ČAĐENOVIĆ, DRŽAVNI REVIZOR, RADOVAN POPOVIĆ, DRŽAVNI REVIZOR, DRAGAN RADENOVIĆ, DRŽAVNI REVIZOR, BALŠA BRALETIĆ, STARIJI SARADNIK DRŽAVNOG REVIZORA, ANA RAKOČEVIĆ – SARADNICA DRŽAVNOG REVIZORA I MILENA PEROVIĆ BAJKOVIĆ – SARADNICA DRŽAVNOG REVIZORA	**Datum dostave izvještaja o realizaciji preporuka**	

Tačka nalaza	Preporuka DRI	Planirane aktivnosti subjekta revizije	Rokovi	Realizovane aktivnosti subjekta revizije	Status **
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	S1 Preporučuje se da IRF CG AD pravila, procedure i kriterijume za odobravanje plasmana usklađuje uz konsultacije sa Centralnom bankom Crne Gore kao regulatorom i supervizorom u ovoj oblasti i da ih mijenja po potrebi kako bi se obezbijedili stabilni uslovi kreditiranja koji bi doprinosili razvoju preduzetništva. Ove procedure i kriterijume, posebno je potrebno istaći na zvaničnom internet sajtu Fonda da bi bili lako dostupni zainteresovanoj javnosti u cilju ostvarivanja veće javnosti rada.	U skladu sa Zakonom o IRF-u kontrolu poslovanja IRF-a vrši Centralna banka (CBCG). U postupku vršenja kontrole, CBCG ocjenjuje usklađenost poslovanja IRF-a sa Zakonom o IRF-u i propisima CBCG. Prilikom vršenja kontrola Centralnoj banci se dostavljaju relevantni akti. Kao rezultat prethodnih kontrola jedna od bitnih preporuka CBCG je da IRF, shodno dobroj praksi, vrši preispitivanje i zavisno od potrebe ažurira akte najmanje jednom godišnje. Imajući u vidu da je Zakonom o IRF-u definisan postupak kontrole od strane CBCG, te da je konačni izvještaj Državne revizorske institucije proslijeđen CBCG radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti i unapređenja položaja IRF-a, CBCG će vršeći kontrolu usklađenosti poslovanja IRF-a imati uvid nad ovim aktima i u slučaju davanja preporuke vezano za iste IRF će preporuke i realizovati. Kada je u pitanju transparetnost, IRF se pridržava Zakona o IRF-u, odnosno odredbi koje definišu koja dokumenta IRF treba da objavljuje. Na sajtu IRF-a se mogu naći potrebne informacije i dokumentacija u mjeri i sadržaju koji je potreban i dostupan svim potencijalnim korisnicima, kao što je to slučaj i sa praksom razvojnih banaka u okruženju i EU. Dodatno IRF će se obratiti Centralnoj banci vezano za ovu preporuku.	Nosioci aktivnosti: **Menadžment i Sekretar IRF-a** Rok za **realizaciju** aktivnosti: **01.09.2024.** Rok za **izvještavanje** DRI:	IRF se obratio dopisom CBCG u cilju konsultacije vezano za ovu preporuku DRI, a u odgovoru koji smo dobili, i koji dostavljamo u prilogu, je navedeno da CBCG ne može da učestvuje u izradi pravila, procedura i kriterijuma za odobravanje plasmana IRF-a jer bi u tom slučaju nastupio sukob interesa za CBCG koja vrši kontrolu poslovanja IRF-a u skladu sa zakonom. Kada je u pitanju transparetnost, IRF se pridržava Zakona o IRF-u. Na sajtu IRF-a se mogu naći potrebne informacije i dokumentacija u mjeri i sadržaju koji je potreban i dostupan svim potencijalnim korisnicima, kao što je to slučaj i sa praksom razvojnih banaka u okruženju i EU.	Ocjena subjekta revizije: R-realizovana Ocjena DRI: R-realizovana
(7)	Obrazloženje subjekta revizije:				
(8)	Dostavljena dokumentacija: Odgovor CBCG na dopis IRF-a, a vezano za preporuke S1 i S2				
(9)	Komentar DRI: Procedure i kriterijume nijesu istakli na zvaničnom internet sajtu Fonda da bi bili lako dostupni zainteresovanoj javnosti u cilju ostvarivanja veće javnosti rada.				

Tačka nalaza	Preporuka DRI	Planirane aktivnosti subjekta revizije	Rokovi	Realizovane aktivnosti subjekta revizije	Status **
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
2.	S2 U skladu sa Zakonom o IRF CG AD i odlukama Centralne banke Fond je dužan da rizike kojima je izložen u svom poslovanju svodi na najmanju mjeru, rukovodeći se principima sigurnosti, solventnosti, likvidnosti, disperzije rizika i očuvanja realne vrijednosti kapitala.	U postupku vršenja kontrole, Centralna banka Crne Gore (CBCG) ocjenjuje usklađenost poslovanja IRF-a sa Zakonom o IRF-u i propisima CBCG, te će procedure naplate kredita i Politika kolaterala (izbor procjenitelja) biti dostupne kontrolama CBCG u ocjeni postupanja po istima i u slučaju preporuka od strane CBCG ,vezano za dostavljene akte, IRF će postupiti u skladu sa preporukama. Dodatno IRF će se obratiti CBCG vezano za ovu preporuku.	Nosioci aktivnosti: **Menadžment i Sekretar IRF-a** Rok za **realizaciju** aktivnosti: **01.09.2024** Rok za **izvještavanje** DRI:	IRF se obratio dopisom CBCG u cilju konsultacije vezano za ovu preporuku DRI, a u odgovru koji smo dobili, i koji dostavljamo u prilogu, je navedeno da je u članu 10 Zakona o Investiciono-razvojnom fondu CG propisano da se kriterijumi i uslovi za korišćenje sredstava IRF-a utvrđuju aktima poslovne politike IRF-a uz saglasnost Vlade CG, i u skladu sa ekonomskom politikom i strateškim dokumentima Vlade CG. Istim članom je propisano da IRF donosi godišnji plan rada, finansijski plan i srednjoročni program rada, uz saglasnost Vlade CG, što bi značilo da Vlada CG davanjem saglasnosti na pomenuta akta IRF-a, između ostalog definiše sklonost ka preuzimanju rizika. Ukoliko u postupku kontrole CBCG utvrdi nepravilnosti u poslovanju IRF-a ona može izreći mjeru pisanog upozorenja, sa rokovima za otklanjanje. U poslednjem izvještaju o izvršenoj kontroli poslovanja IRF-a CBCG nije izdala ni jedno upozorenje za uklanjanje nepravilnosti.	Ocjena subjekta revizije: R-realizovana Ocjena DRI: R-realizovana
(7)	Obrazloženje subjekta revizije:				
(8)	Dostavljena dokumentacija: Odgovor CBCG na dopis IRF-a, a vezano za preporuke S1 i S2				
(9)	**Komentar DRI:** Preporuka NR-nije realizovana. IRF CG AD ne treba za ovu preporuku da traži odobrenje Centralne banke. Fond je dužan da u skladu sa članom 12a Zakona o Investiciono - razvojnom fondu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 088/09 od 31.12.2009, 040/10 od 22.07.2010, 080/17 od 01.12.2017) rizike kojima je izložen u svom poslovanju svodi na najmanju mjeru, rukovodeći se principima sigurnosti, solventnosti, likvidnosti, disperzije rizika i očuvanja realne vrijednosti kapitala. To je stalna obaveza menadžmenta IRF-a. Iz odgovora na preporuku se vidi da nijesu vodili računa o obavezama koje propisuje Zakon o IRF-u.			

<table>
<tr><th>Tačka nalaza</th><th>Preporuka DRI</th><th>Planirane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Rokovi</th><th>Realizovane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Status
**</th></tr>
<tr><td>(1)</td><td>(2)</td><td>(3)</td><td>(4)</td><td>(5)</td><td>(6)</td></tr>
<tr><td rowspan="5">3.</td><td rowspan="5">P1 Preporučuje se subjektu revizije da prilikom popune radnih mjesta pored preuzimanja zaposlenih od drugih poslodavaca, objavljuje oglase za slobodna radna mjesta i upošljava lica shodno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti radi što veće transparentnosti u zapošljavanju.</td><td rowspan="5">Prihvata se preporuka.

IRF primjenjuje sve zakonom definisane modele zapošljavanja predviđene Zakonom o radu, te u skladu sa tim koristi se, između ostalog, i mogućnošću preuzimanja zaposlenih poštujući odredbe Zakona o radu (član 51), kao i Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, sve u cilju unapređenja transparentnosti.</td><td>Nosioci aktivnosti:</td><td rowspan="5">U 2024. godini IRF nije raspisivao javni oglas za popunu radnih mjesta, ali je to jedan od modela zapošljavanja koji će se koristiti od strane IRF-a. U junu mjesecu IRF je vršio javno ispitivanje tržišta rada putem internet platformi.</td><td>Ocjena subjekta revizije:</td></tr>
<tr><td>Rukovodilac Službe za ljudske resurse i komunikacije</td><td>UFR-u fazi realizacije</td></tr>
<tr><td>Rok za realizaciju aktivnosti:</td><td>Ocjena DRI:</td></tr>
<tr><td>01.09.2024.</td><td>R - realizovana</td></tr>
<tr><td>Rok za izvještavanje DRI:</td><td></td></tr>
<tr><td>(7)</td><td colspan="5">Obrazloženje subjekta revizije:</td></tr>
<tr><td>(8)</td><td colspan="5">Dostavljena dokumentacija:
-</td></tr>
<tr><td>(9)</td><td colspan="5">Komentar DRI:
Na osnovu obrazloženja datih u dijelu planiranih i realizovanih aktivnosti IRF-a po pitanju realizacije ove preporuke, kao i statusa ocjene koja je data od strane subjekta revizije – IRF-a da se ista nalazi UFR – U fazi realizacije, DRI je saglasna ocjenom subjekta revizije. Obzirom da je preporuka ocijenjena sa statusom – UFR – istu je neophodno pratitu u daljem periodu kako bi se procijenilo da li se prilikom popune radnih mjesta objavljuje oglas za slobodna radna mjesta...</td></tr>
</table>